

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE **PLC**

Escola Josep Gras

Última modificació i aprovació pel Consell Escolar el dia 29 de juny de 2022

JUSTIFICACIÓ

La competència comunicativa i lingüística incideix en el currículum de manera múltiple i diversa ja que és, simultàniament, específica de les llengües que s'aprenen i transversal a tots els aprenentatges, de manera que determina el procés de desenvolupament de la resta de competències: saber pensar, saber aprendre, saber fer, saber conviure i saber ser. És a dir, la competència comunicativa és subjacent a tot el desenvolupament personal i curricular, i a l'adquisició de totes les competències que han d'assolir els alumnes. El Projecte Educatiu del Centre hi dedica, mitjançant el Projecte Lingüístic, una atenció especial.

L'educació plurilingüe implica un plantejament global, organitzatiu, metodològic i d'avaluació en tots els cicles i etapes, i afecta la totalitat del professorat del centre. Per tant, la implantació d'aquest model requereix canvis organitzatius i metodològics de caràcter sistèmic amb l'objectiu de millorar la competència comunicativa i lingüística de l'alumnat, però també per desenvolupar les competències clau (bàsiques, del pensament i personals), fomentar el treball cooperatiu i globalitzat, i adquirir estratègies per a l'aprenentatge autònom.

Els objectius generals del sistema educatiu que ens corresponen a l'etapa d'infantil i primària són:

1. Reconèixer i fer presents a les aules i als centres les llengües familiars dels alumnes d'origen estranger i facilitar-ne l'aprenentatge.
2. Capacitar els alumnes per conviure en una societat multilingüe i multicultural.
3. Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.
4. Garantir l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat nouvingut, i la seva integració a l'aula ordinària.

A continuació anirem detallant les actuacions que es duran a terme per tal d'assolir els objectius dins del nostre centre escolar.

Per tant, El PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE és un document que parteix d'una reflexió interna del centre, que recull les decisions preses a partir d'aquesta anàlisi en relació a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües i que té com a objectiu donar coherència a la manera d'adquirir-les. És un document de reflexió i de presa de decisions que incideix en tots els contextos comunicatius dels centres: aula, centre i entorn.

1. ANÀLISI DEL CONTEXT

1.1. Dades sociolingüístiques.

Un 50% de l'alumnat que assisteix al nostre centre és de parla catalana procedent de famílies catalanoparlants; i l'altra meitat d'alumnat és de parla castellana, dins d'aquest grup s'inclou l'alumnat amb altres llengües pròpies, procedents de la immigració. En aquests moments, curs 2021-22, tenim un 8% d'alumnat de família procedent de l'estranger, en concret del Marroc, Polònia, Costa Rica, Haití, Itàlia, Cuba, Argentina i Ucraïna. Aquest índex permet una immersió lingüística eficaç; tanmateix hem de considerar que aquest percentatge és variable dins d'un mateix curs escolar ja que som una escola amb matrícula viva.

1.2 Bagatge lingüístic de l'alumnat i les seves necessitats individuals vinculades als seus resultats acadèmics.

Tenint en compte el bagatge lingüístic de l'alumnat i les necessitats que se'n deriven; l'escola inverteix els recursos humans que té al seu abast per aconseguir que intervinguin dos membres del professorat intervinguin conjuntament a l'aula el màxim d'hores possible i així poder atendre aquell alumnat procedent de fora de Catalunya. A més a més existeix un banc de recursos a disposició dels tutors per a facilitar el dia a dia a l'aula.

1.3 Competència lingüística del professorat.

Gairebé tot el claustre té competència lingüística en català i castellà; set mestres de la nostra escola tenen la competència lingüística anglesa (dues només en nivell b1). També hi ha una mestra que té competència alemanya, dos francesa, un italiana i una en llengua de signes. (LSC)

1.4 Places docents amb perfil professional.

En el nostre centre en el curs 2021-22 hi ha tres places amb perfil professional: música i

AICLE; diversitat i metodologies globalitzades.

2. OFERTA DE LENGÜES ESTRANGERES

2.1 La llengua castellana

La llengua castellana com a segona llengua oficial a Catalunya i llengua familiar de moltes persones de la nostra comunitat educativa tindrà un tractament específic dins del currículum del centre. Tot i que l'etapa d'Educació Infantil es considera un espai bàsic de socialització de l'alumnat i, que per tant, també és l'espai d'immersió lingüística en la llengua catalana, la llengua castellana hi tindrà una presència "informal", com a reflex de la composició lingüística de la societat i de l'alumnat, si s'escau.

A Primària, la llengua castellana comença la introducció formal. S'introduirà al primer curs de cycle inicial a nivell oral per arribar, al final del mateix cycle, a transferir al castellà els aprenentatges en llengua escrita assolits en català. El cycle mitjà és el període on es sistematitza l'aprenentatge escrit de la llengua castellana. En aquest cycle es comença a utilitzar la llengua castellana en activitats de lectura, de recerca d'informació, de consulta, lligades a la programació de l'àmbit de llengües i projectes interdisciplinaris. En el cycle superior l'alumnat acaba d'assolir la competència comunicativa en llengua castellana, de manera que en acabar l'etapa, els infants poden comunicar-se de manera oral i escrita en castellà i en tenen un coneixement bàsic de la seva literatura.

2.2. Altres llengües

2.2.1. Anglès

Considerem important donar-li un caire significatiu i funcional a l'ús de la llengua anglesa; i és per això que, des del centre, es planteja l'aprenentatge de l'anglès en altres àmbits (espais, calaixos...) i, s'impulsaran de cara al curs vinent projectes d'innovació o intercanvis que afavoreixin donar sentit i significat a l'aprenentatge d'aquesta llengua; aconseguint millors resultats en especial en la competència oral.

A Primària, la llengua anglesa s'introdueix a nivell oral en els cursos de primer i segon. El cycle mitjà és el període on s'inicia la lectoescriptura en llengua anglesa. En el cycle superior l'alumnat acaba d'assolir la competència comunicativa en llengua anglesa, de manera que en acabar l'etapa, els infants poden comunicar-se de manera oral i escrita en anglès i en tenen un coneixement bàsic de la seva

literatura.

2.2.2 Extraescolars

L'AMPA pot ofertar unes activitats extraescolars de llengua anglesa en grups per edats des d'infantil fins a cicle superior.

3. OBJECTIUS EN RELACIÓ AMB L'APRENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES

3.1 Millorar la competència en llengua anglesa dels nois i noies del centre. Aprendre anglès i en anglès.

4

3.2 Millorar l'expressió i la comprensió oral del català en el grup de petits, i de català i castellà, als grups de mitjans i grans.

4. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

Actuacions¹

4.1 Mantenir i diversificar les propostes d'anglès dins l'organització d'espais d'aula, per a poder documentar les que han estat emprades i la incidència en la millora dels resultats de totes les dimensions.

4.2. Introducció de la llengua anglesa en altres moments del dia com les estones de lectura; els espais de cicle o les sessions de música.

4.3 Aconseguir que l'adult sigui el model d'un bon discurs, per donar importància a l'ús correcte del llenguatge com a expressió i desenvolupament del pensament.

Treballar, de manera específica, la consciència fonològica, amb especial incidència en els infants del grup de petits.

Gestionar la conversa per donar oportunitats d'aprendre, a través del seu ús, a raonar i justificar les idees, a escoltar i acceptar les opinions de les altres persones, a enriquir el lèxic, a adequar el llenguatge segons la persona a la que es dirigeix.

Assegurar en el grup de mitjans i grans l'ús de l'exposició oral, individual o en grup, com a eina d'aprenentatge i d'avaluació.

4.4 Assegurar la presència de llibres al llarg del curs i en tots els espais de l'escola. Lectura col·lectiva, lectura individual amb presentació de llibres, modelatge per part de la mestra, lectura en parelles o en petit grup, dinamització de clubs de lectura

per part d'una experta, creació de book trailers, coordinació amb el bibliobús, activitats a la biblioteca per a dinamitzar-la.

Biblioteca

La biblioteca és una mediateca escolar que pot ser utilitzada per la comunitat escolar en hores lectives. L'objectiu és fer de la biblioteca un espai d'aprenentatge i de gaudi; un espai que afavoreixi i potenciï el gust per la lectura del nostre alumnat i professorat; un espai on tinguin lloc activitats dinamitzadores al voltant dels llibres.

¹Les següents actuacions estan relacionades amb els objectius anteriors i van numerades seguint el mateix ordre.

Pla de lectura de centre

L'escola està renovant el seu Pla de Lectura on es recullen totes les activitats de foment de la lectura que es duen a terme als diferents cicles; ja sigui en el marc de la biblioteca del centre com des de les diferents aules. En el pla, també s'inclouen altres recursos municipals com el Bibliobús o el Biblioaccés; i propostes varies per tal d'ampliar el ventall d'activitats que realitzem.

5. RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTARIES

5.1 Els recursos complementaris

El nostre centre és de petites dimensions i, per aquest motiu, no comptem amb recursos complementaris com podrien ser auxiliars de conversa o suport lingüístic. De tota manera, es preveu en un futur poder fer alguna activitat anual amb el bibliobús; fent així una tasca d'animació al gust per la lectura amb els nostres infants.

5.2 Les accions complementàries

El nostre centre té una tradició de participació en programes de mobilitat. Fa temps, durant gairebé deu anys, vam participar en el Programa de *Escuelas Viajeras*, que vam abandonar en augmentar la ràtio de les nostres classes i no poder assistir-hi amb tot l'alumnat de sisè.

En els últims dotze anys hem participat en *projectes e-twinning* (i encara hi participem) pels quals se'ns ha concedit un Segell de Qualitat; en un *projecte Comenius* i també en una *estada d'immersió en llengua anglesa*. La idea és reprendre la nostra participació en els projectes de mobilitat nacional i/o internacional, que recollirem en el Pla Anual del curs 2022-23 dins dels objectius de la competència lingüística.

6. LA COMUNICACIÓ INTERNA I LA RELACIÓ AMB L'ENTORN

Comunicació interna i externa.

El centre utilitza el català per a tota la documentació que genera, tant si és interna (convocatòries i actes de reunions, documentació de l'alumnat, comunicats, informes...) com externa. S'utilitza sempre el català per a trametre qualsevol tipus d'informació a persones físiques i jurídiques dins de l'àmbit lingüístic de la llengua catalana (Principat, Illes Balears, País Valencià, Andorra, Catalunya Nord i franja de Ponent). Si alguna persona, física o jurídica, demana exercir el seu dret de rebre la informació en l'altra llengua oficial es redacta de manera bilingüe, en català i castellà. Excepcionalment, durant el període d'acollida de l'alumnat estranger i sempre que sigui possible, es podran enviar les comunicacions a la família de manera bilingüe, en català i la seva llengua d'ús familiar.

Ús no sexista del llenguatge

El centre adopta de manera sistemàtica criteris d'utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Tots els documents del centre, ja siguin de gestió, pedagògics, interns, externs, formals o informals, s'han de redactar tenint en compte aquests criteris. Es treballarà amb l'alumnat aquesta competència de manera transversal a les àrees del currículum. Així mateix es tindrà una especial sensibilitat a l'hora d'oferir models d'ambdós sexes per a qualsevol tipus de referència cultural, social, artística...

Educació no formal

Tot el personal que treballi amb infants al centre, ja sigui de manera continuada com el monitoratge de menjador, d'activitats extraescolars, les persones acompanyants a les sortides i colònies; o en activitats puntuals, ha de fer servir el català com a llengua vehicular.

L'AMPA organitza les activitats extraescolars del centre i vetlla per assegurar que la llengua vehicular i de comunicació en aquestes activitats sigui també el català.

Llengua de relació amb famílies

Tal i com marca l'article 20.2 de la *Llei de Política Lingüística*, el nostre centre té el català com a llengua de treball i de projecció interna i externa. Això vol dir, que la relació amb les famílies es fa en llengua catalana. Això és extensiu tant a la comunicació oral com a

7

l'escripta, individual o col·lectiva. Si alguna persona no l'entén, no se l'exclou de la participació en la vida del centre, però no es renuncia a l'ús del català en les activitats del centre.

En les reunions d'aules i altres activitats col·lectives, s'ofereix a aquestes persones la possibilitat d'atenció individualitzada per a rebre la informació. Excepcionalment, al principi de la seva estada al nostre país, aquesta atenció es pot fer en castellà o en una altra llengua propera a aquestes persones. Durant el període d'acollida, i si no hi ha ningú al centre que conegui cap llengua que possibiliti la comunicació amb les famílies estrangeres, s'arbitraran mesures d'interpretació i traducció utilitzant els recursos que l'administració educativa posa a l'abast dels centres escolars.

El personal d'administració i serveis ha de seguir també aquesta norma del centre.

7. LA FORMACIÓ I L'ACREDITACIÓ LINGÜÍSTICA DEL PROFESSORAT

El pla de formació de centre en temes lingüístics

El nostre centre, en cursos anteriors, ha participat en la formació ELIC d'escriptura creativa. Actualment, en el nostre centre s'està revisant el Projecte Lingüístic; i, es preveu la realització del Pla Lector de Centre abans de finalitzar el curs escolar 2021-22.

D'altra banda, s'ha realitzat una formació per part de la coordinadora LIC en relació a la lectura i el seu impuls, amb especial incidència en els àlbums il·lustrats i el seu potencial pedagògic; ja que com a escola considerem que la biblioteca i els llibres són una part essencial del nostre dia a dia.

La finalitat és que, en successius Plans de Formació, es vagin incloent tant les llengües estrangeres com els diferents aspectes lingüístics del català (impuls per la lectura, escriptura creativa, comunicació oral...) en la formació del professorat, combinant-ho amb una formació interna de posar en comú principis i mirades envers l'infant.

Això és amb l'objectiu de que en un futur, i comptant amb els recursos necessaris, puguem estar en disposició d'impartir àrees senceres en anglès o d'incloure blocs de continguts de diferents àrees en altres idiomes i participar en projectes internacionals o

nacionals d'intercanvi (Comenius, estades lingüístiques, eTwinings...);així com, acollir i integrar de forma adient a tots aquells infants nouvinguts que no són coneixedors de la llengua catalana.